

ORKANEN MET VROUWELIJKE NAAM ZIJN DODELIJKER

Is het belangrijk welke naam een orkaan draagt? Ja, zeggen wetenschappers. Want uit een onderzoek kwamen ze tot de slotsom dat wervelstormen met vrouwelijke namen als minder bedreigend worden ervaren. En dat heeft dodelijke gevolgen.

Orkanen met een vrouwelijke naam eisen meer dodelijke slachtoffers dan die met een mannelijke naam. Vermoedelijk worden ze door de bevolking als minder bedreigend ervaren, schrijven de vorsers in het tijdschrift *Proceedings* van de Amerikaanse Nationale Academie voor Wetenschappen. De mensen zijn daarom minder bereid voorzorgsmaatregelen te nemen en/of bijvoorbeeld evacuatie-richtlijnen te volgen. Het systeem van naamgeving moet herdacht worden, luidt de aanbeveling van de wetenschappers.

Lange tijd kregen orkanen in de Verenigde Staten enkel vrouwelijke namen. Meteorologen vonden dat destijds omwille van de wispelturige aard van wervelstormen gepast, berichtte Kiju Jung van de universiteit van Illinois en zijn medewerkers in Urbana-Champaign. In de jaren zeventig werd deze praktijk veranderd. Sindsdien krijgen orkanen afwisselend een vrouwelijke en een mannelijke naam van een al voor het orkaanseizoen bepaalde lijst.

De wetenschappers analyseerden nu in hun onderzoek of er een verband is tussen de naamgeving en het aantal dodelijke gevallen door orkanen. Ze evalueerden in totaal 92 Atlantische orkanen, die tussen 1950 en 2012 in de Verenigde Staten aan land waren gekomen. Twee stormen werden wegens hun uitzonderlijke kracht uitgesloten: orkaan “Katrina” uit 2005 en “Audrey” uit 1957.

De vorsers stelden daadwerkelijk vast dat zware orkanen met een vrouwelijke naam een hoger aantal dodelijke slachtoffers tot gevolg hadden dan gelijkaardige met een mannen naam. In verder leidende experimenten bevroegden de wetenschappers proefpersonen om meer over de redenen voor dit aanvankelijk merkwaardig lijkend verband te achterhalen. De proefpersonen werden bijvoorbeeld gevraagd de intensiteit of gevaarlijkheid van vijf vrouwelijke en vijf mannelijke orkanen te voorspellen of aan te geven bij welk stormscenario ze een aanbeveling tot evacuatie zouden volgen. De stemming was in alle experimenten dezelfde: orkanen met een vrouwen naam werden als minder gevaarlijk beschouwd en als gevolg daarvan waren de proefpersonen minder geneigd zichzelf in veiligheid te brengen of andere voorzorgsmaatregelen te nemen. “Alexander” werd bijvoorbeeld als bedreigender beschouwd dan “Alexandra”.

“Bij de beoordeling van de intensiteit van een storm lijken de mensen bij hun voorstelling uit te gaan van het gedrag van mannen en vrouwen”, verklaart Sharon Shavitt, een van de betrokken wetenschappers. “Dat leidt ertoe dat vrouwelijke orkanen, vooral die met de heel vrouwelijke namen als “Belle” of “Cindy”, zachter en minder krachtig lijken”. De stereotypes die aan de basis van deze inschatting liggen, zijn echter subtiel en niet noodzakelijk vijandig tegenover vrouwen, lichtte de wetenschapper verder toe.

De vorsers ontdekten bovendien dat de inschatting van een storm niet met de algemene indruk van een bevroegde over geslachtsrollen betrekking heeft. Ook personen die stereotypen in principe afwijzen, beoordeelden orkanen met vrouwen namen als milder. Beslissingnemers moeten er daarom over nadenken om het systeem van de naamgeving te veranderen.

Bron: HLN e-versie 3 juni 2014